

בענין הפסקות בקריאת שמע ובהלל

א

שנינו במשנה ריש פרק שני בברכות (דף יג ע"א):

היה קורא בתורה והגיע זמן המקרא אם כוון לכו יצא. בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב ובאמצע שואל מפני היראה ומשיב דברי רבי מאיר, רבי יהודה אומר באמצע שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד ובפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם. אלו הן בין הפרקים: בין ברכה ראשונה לשניה, בין שניה לשמע, בין שמע לוהיה אם שמוע, בין והיה אם שמוע לויאמר, בין ויאמר לאמת ויציב. רבי יהודה אומר בין ויאמר לאמת ויציב לא יפסיק.

יש לעיין האם מה שאין מפסיקין בקריאת שמע אלא מפני היראה והכבוד נובע מעצם חומרת קריאת שמע או שמה מחמת ההפסקה בין ברכות לקריאה, ונפקא מינה אם יש חשש הפסקה גם כשקורא קריאת שמע בלא ברכות.

מהירושלמי (המובא בתוספות שם ד"ה ובאמצע) נראה לכאורה שהאיסור נובע מחמת הפסקה בין ברכות קריאת שמע לבין הקריאה עצמה, וז"ל התוספות:

ובירושלמי קאמר אפילו באמצע הפסוק רב הונא בשם רב יוסף אמר ודברת במכאן שיש לך רשות לדבר במ. והיינו נמי דאמרי' בפ"ק דיומא (דף יט:): ודברת במ ולא בתפלה פירוש שאין משיבין בה מפני הכבוד.

דהיינו באמצע הפסוק שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד משום שנאמר "ודברת במ" (וכן ברא"ש פ"ב סימן ה'). ואם כן לדעת הירושלמי שמעיקר הדין יש רשות לדבר בקריאת שמע, צריך לומר שהאיסור להפסיק נובע מחמת ההפסקה בין הברכות לקריאת שמע. אולם מפשט הגמרא (דף יד ע"א) משמע שאין זה תלוי בברכות:

בעא מיניה אחי תנא דבי רבי חייא מרבי חייא: בהלל ובמגילה מהו שיפסיק, אמרינן קל וחומר: קריאת שמע דאורייתא פוסק הלל דרבנן מבעיא, או דלמא פרסומי ניסא עדיף. **ומשמע** שאין האיסור תלוי בהפסקה בין הברכה לקריאה, אלא בחומרתה של קריאת שמע, ולכן מסתפק תנא דבי רבי חייא האם גם בהלל מותר להפסיק כיון שהוא חמור משום פרסומי ניסא, אולם משום ההפסקה בין הברכה לקריאה הרי הם שווים. אם כן נצטרך לומר שנחלקו הבבלי והירושלמי בשאלה זו. לדעת הירושלמי טעם האיסור הוא משום ההפסקה בין הברכות לקריאה ולבבלי הטעם הוא חומרתה של קריאת שמע.¹

רבנו תם (בתוספות ברכות דף יד ע"א ד"ה ימים) דן אם מברכים על ההלל בימים שקוראים הלל בדילוג, והוכיח מהסוגיה שדנה אם מפסיקים בהלל, ומובא בגמרא שרבינא לא הפסיק לרב בר שבא משום דלא חשיב עליה דרבינא, וימים שאין היחיד גומר בהם את הלל הוה. מכאן ראייה שמברכים על הלל דאי לא

1 אפשר אמנם לטעון שהלימוד בירושלמי הוא אסמכתא בעלמא, אלא שזה דחוק.

ב

קודם שנדון בשיטת ר"ת על פי הבנת הר"ן, נציע הבנה אחרת בשיטתו. הרא"ש (ברכות פ"ב סימן ה') הסביר את ראיית ר"ת שיש ברכה על ההלל וז"ל:

מכאן מדקדק רבינו תם ז"ל דצריך לברך עליו אפי' בימים שאין היחיד גומר בהן. דאי אין מברכין עליו תחלה וסוף, הוי כאדם שקורא בספר תהלים ולא שייך ביה הפסקה. **ומה** שכתב הרא"ש שמברכין עליו תחילה וסוף, צ"ל שכוונתו לברכת יהללוך. והנה, הרי ברכה אחרונה תלויה במנהג, כפי שכתוב במשנה בסוכה (דף לח ע"א): "מקום שנהגו לכפול יכפול לפשוט יפשוט לברך יברך הכל כמנהג המדינה", ובגמרא (דף לט ע"א) נאמר: "אמר אביי לא שנו אלא לאחריו, אבל לפניו מצוה", וכן פסק הרמב"ם (הלכות חנוכה פרק ג' הלכה י): "כל יום שגומרין בו את ההלל מברך לפניו, ומקום שנהגו לברך אחריו מברך". ומבואר בגמרא (ברכות דף יד ע"א):

אמר רבה ימים שהיחיד גומר בהן את ההלל בין פרק לפרק פוסק באמצע הפרק אינו פוסק וימים שאין היחיד גומר בהן את ההלל אפילו באמצע הפרק פוסק.

וקשה, הרי ברכה לאחריו תלויה במנהג, ואיך היא קובעת לגבי שאלת איסור ההפסקה? לולא דברי הרא"ש בהסבר רבנו תם אפשר להבין שהחומרא של ההפסקה היא בגלל חומרתו של ההלל, וחמור הלל בימים שהיחיד גומר בהם את ההלל מימים שאין היחיד גומר בהם את ההלל. אבל אם טעם ההפסקה הוא משום הברכה, הרי ככולם מברכים ברכה לפני קריאת ההלל, וברכת יהללוך הרי תלויה במנהג, ואם כן מדוע הרא"ש

מברכין "מאי הפסקה שייך בה". וכתבו התוספות בהמשך: "דאי בשלא בירך אמאי לא יפסיק באמצע אפילו שלא מפני הכבוד הא לא היה מפסיק שום ברכה". מדברי התוספות מוכח שיסוד איסור הפסקה בהלל הוא משום הברכה, אלא שלא אמרו שזה הוא יסוד האיסור גם בהפסקה לקריאת שמע. הר"ן בפ"ד בסוכה (דף כב ע"א באלפס) שדן בענין ברכה על מנהג, הבין בשיטת רבנו תם שגם איסור הפסקה בקריאת שמע נובע מהפסקה בברכות קריאת שמע, ולכן מקשה עליו כמו קושיות: א. הרי ברכות קריאת שמע אינן מעכבות ואם קראה בלא ברכותיה יצא, ובכל זאת אסור להפסיק. ב. אפילו אם אומר אותן כסדרן אין ברכות קריאת שמע כברכות המצוות שאין אנו מברכין "לקרות את שמע" ואעפ"כ אסור להפסיק בה. ג. הלא אין השיחה פוסלת בברכה אלא בין ברכה למצווה אבל לאחר שהתחיל במצווה אין איסור להפסיק.

והנה, עצם הבנתו של הר"ן בדעת רבנו תם שגם בקריאת שמע האיסור להפסיק הוא משום הברכות מוכחת מלשונו של רבנו תם בספר הישר (חלק החידושים סימן תקל"ז):

ואי בלא ברכה אמאי לא פסקינן דלא אשכחן בכולי תלמודא דלא פסקינן אלא במקום ברכה בין במגילה בין בקרית שמע ואפי' (בתחילה) [בתהלה] דמובטח לו שהוא בן עולם הבא לא איירי תלמודא דלא פסקינן. וכן נכון. מפי מורי.

הר"ן עצמו ס"ל שההפסקה היא משום חומרא של קריאת שמע, ולכן כתב בפירוש שאפילו אדם שרק קורא קריאת שמע בלא ברכותיה כדי לצאת ידי חובה קודם סוף הזמן, אסור להפסיק בה אלא מפני היראה ומפני הכבוד.

להפסיק ביניהן, ואין נפ"מ אם ברכות קריאת שמע הן ברכות המצוות או לא. ועל זה מסיק המגיד משנה דמאחר דבהלל לא תיקנו ברכה לאחריה והדבר תלוי במנהג, אם כן אין הפרקים נחשבים ליחידה אחת ולכן מותר להפסיק ביניהם לכל דבר.

כעין זה יש לומר בסברת הרא"ש בשיטת ר"ת, מאחר ותיקנו ברכות לפנייה ואחריה, אם כן קריאת שמע מהווה יחידה אחת, וכמו כן מאחר ובהלל יכול לברך יהללך ואין זה נחשב לברכה לבטלה, הרי זו ראייה שגם ההלל הוא יחידה אחת, ועל כן גם אם לא מברך ברכה בסוף, אסור להפסיק. לפי זה אפשר לומר שמאחר וחז"ל הגדירו את קריאת שמע כיחידה אחת, אם כן אפילו בקורא קריאת שמע בלי ברכות אסור לו להפסיק ואין הדבר קשור לברכת המצוות ואין צורך לומר שר"ת סובר שברכות קריאת שמע הן ברכות המצווה כמו שהבין הר"ן. וזה פירוש דברי ר"ת בספר הישר שם: "דלא אשכחן בכולי תלמודא דלא פסקינן אלא במקום ברכה בין במגילה ובין בקריאת שמע", כלומר, במקום שיש ברכה תחילה וסוף, דגם במגילה יש ברכה בסוף, והיא ברכת 'הרב את ריבנו'. אבל במקום שלא תיקנו ברכה תחילה וסוף כמו ב'תהלה לדוד' אין זה נחשב יחידה אחת.

אולם הר"ן הבין בשיטת רבנו תם שהטעם שלא מפסיקים בקריאת שמע ובהלל, משום שברכות קריאת שמע הן במקום ברכות המצווה, וגם באמצע קיום המצווה אין להפסיק, וכלשון הגר"א (או"ח סימן תקצ"ב סעיף ג) שכתב המחבר: "לא ישיח לא התוקע ולא הציבור בין תקיעות שמיושב לתקיעות דמעומד", וז"ל:

תולה את שאלת ההפסק בכך שמברכים עליו תחילה וסוף.

והנה, הרמב"ם בהלכות חנוכה (פרק ג' הלכה ט) כתב:

ימים שגומרין בהן את ההלל יש לו להפסיק בין פרק לפרק אבל באמצע הפרק לא יפסיק, וימים שקוראין בהן בדילוג אפילו באמצע הפרק פוסק.

וכתב על זה המגיד משנה:

ומדברי רבינו נראה שהוא פוסק לכל דבר ואינו כדין ק"ש שאינו מפסיק אלא לדברים ידועים כמבואר פרק ב' מהלכות ק"ש, וכן בדין שהרי אין ברכה מתוקנת לאחריה ותלויה היא במנהג. אבל רוב המפרשים ז"ל ראיתי שפירשו שבימים שהיחיד גומר את ההלל הוא כק"ש ממש וימים שאין היחיד גומר הרי הוא באמצע הפרק בהן כבין פרק לפרק בימים שהיחיד גומר זהו דעתם ז"ל.

ובלחם משנה הקשה עליו מהסוגיה שמסתפקת האם דין הלל כדין קריאת שמע, ואם דין הפסקה בהלל נלמד מקריאת שמע, דיו לבא מן הדין להיות כנודן ויהיה מותר להפסיק רק מפני הכבוד ומפני היראה. וע' בפרי חדש (סימן תכ"ב ס"ק ד') שהקשה על המגיד משנה קושיות נוספות ומסיק: "אלא ודאי אין בדברים אלו עיקר ואין בדברי הרמב"ם שום הכרע למה שכתב הוא ז"ל שכן מנהג הרב ז"ל להעתיק לשון הגמרא".

והנה, מבלי לדון בדיוקו של המגיד משנה בדברי הרמב"ם, צ"ע מהי סברתו שתלוי בברכה שלאחריה. ונראה דסברת המגיד משנה דעצם הדבר שתיקנו חז"ל בקריאת שמע ברכות לפנייה ולאחריה אומר שהן חטיבה אחת ולכן אסור

"ולמה לא יהא אפשר שיהא הדין כן בהלל אחר שהנהיגוהו לאמרו מפני שבחו של מקום".

ג

והנה, מה שהוסיף הר"ן לשאול על רבנו תם שלומד מאיסור הפסקה, שיש ברכה על ההלל: "ואיזה איסור מוצא הרב יותר מפני שמברכין עליו והלא אין השיחה פוסלת בברכה אלא בין ברכה למצוה אבל לאחר שהתחיל במצוה לא", זה בהתאם לשיטתו בפ"ד דר"ה (דף יא ע"א באלפס) שחולק על הר"ף שכתב בשם ריש מתיבתא דגוערים בזה ששח באמצע תקיעות. ועיין בביאור הגר"א או"ח בהלכות ראש השנה שהבאנו לעיל, שמזהה את שיטת הר"ף עם שיטת רבנו תם כאן, כפי שהבאנו לשונו לעיל. והנה, הר"ן שם כתב לא כר"ף שדימה איסור הפסקה בדיבור באמצע תקיעות לדיבור באמצע הנחת תפילין, וחילק משום שבתפילין אסור לשוח משום שגורם לברכה נוספת כיון שהשח מברך שתיים. אבל בתקיעות שופר שאינו גורם ברכה נוספת אין איסור, וז"ל הר"ן:

הרי לא שמענו בשום מקום שמי שברך על המצוה והתחיל, שלא יהא רשאי לדבר עד שיגמור. ואטו מי שיתחיל לבדוק חמצו כלום אסור לו לדבר עד שיגמור ביעורו א"כ בא ונאמר שאף מי שמברך המוציא יהא אסור לדבר עד שיגמור סעודתו וליתא. ולפיכך אין הנדון דומה לראיה כלל ומיהו הואיל ונפק מפומיה דריש מתיבתא ראוי שלא ידבר בהן שלא לצורך.

ובט"ז (סימן תקצ"ב ס"ק ב') תירץ:

ואין זה דומה למדבר באמצע הסעודה או בישיבתו בסוכה, דשם אי בעי פסיק והולך לו משא"כ במקום שלא גמר עדיין המצות וכמו

ר"ף ורא"ש, וכמ"ש שח בין תפילין וכו' וכמ"ש ברפ"ב דברכות דאין להפסיק באמצע הלל והטעם משום דהברכה קאי על כולו וכמ"ש תוספות שם שמזה הוכיח רבנו תם דמברכין על הלל אפילו בימים שאין גומרים את ההלל.

והנה, מה שהקשה הר"ן על רבנו תם מהא דברכות קריאת שמע אינן מעכבות, ר"ל דמאחר ונאמר בסתמא שואל ומשיב וכו' מסתבר שבכל קריאת שמע נאמר, וכמו שכתב הר"ן בהמשך שאסור להפסיק אפילו מי שקרא קריאת שמע קודם זמנה בלא ברכותיה. ואפשר לומר לפי דרך זו, דלפי רבנו תם אכן כל דין הפסקה נאמר דוקא בקריאת שמע עם ברכותיה שכן איתא במשנה: "בין הפרקים בין ברכה ראשונה לברכה שניה". אמנם הרישא של המשנה: "היה קורא בתורה והגיע זמן המקרא אם כוון לבו יצא" מיירי בלי ברכות, אבל הסיפא ע"כ בברכות מיירי.

מה שכתב הר"ן שברכות קריאת שמע אינן ברכות המצוות, כלומר דפשיטא ליה דר"ת סובר דברכות קריאת שמע הן ברכת המצוות, משום שרק על ברכות המצוות שייך לומר שהברכה חלה על כל המצווה כלשון הגר"א הנ"ל. אם אכן נאמר שר"ת סבירא ליה דברכות קריאת שמע הן ברכת המצוות, ישנם עוד ראשונים דס"ל כן, והם הרמב"ן בריש ברכות (דף יא ע"ב) ורב עמרם גאון.

בסיכומו של דבר, הר"ן חולק על רבנו תם ולשיטתו דין הפסקה בקריאת שמע אינו קשור לברכות, ואפילו אם קורא אותה לצאת בה קודם ברכותיה אסור להפסיק, ולכן כתב הר"ן:

כיון שברכותיהן שוות והוא שנתכוון לפטור את הזית בברכת האתרוג... אבל בלא מתכוון לא דאינו בדין שיפטור מי שאינו חשוב את החשוב דרך גררה אלא דרך כונה. **לדברי הרשב"א** כשמכוון לדבר הנוסף נחשב כאילו מברך גם עליו. אולם בלא כוונה, רק כשמברך על המין החשוב מוציא את שאינו חשוב בדרך גררה כיון שברכותיהן שוות.²

על פי זה נראה שכשם שברכה פוטרת מין אחר כשברכותיהם שוות בדרך גררה כך ברכה פוטרת בדרך גררה את הפת שאוכל אחרי שחלות הברכה הראשונה נפסקה עקב השיחה. ומצאנו אסמכתא לשימוש ביסוד זה של גררה באופן זה בדגול מרבבה (סימן קס"ז) וז"ל:

ועיקר ברכת המוציא קאי על מה שאכל תיכף לברכה ומה שאוכל אחר כך נפטר ונגרר אחר אכילה זו אף שכבר מפסיק בשיחה. **ועל פי זה נראה דגם במצוות שייך גררה בדרך זו,** דאם הפסיק בשיחה וכתוצאה מכך אין הברכה חלה על המשך קיום המצווה אינו צריך לברך שוב דהמשך הקיום נגרר אחר ראשית הקיום. והא דאסור להפסיק, משום דאם יפסיק הברכה פוטרת רק מדין גררה, ואם לא יפסיק הברכה חלה על כל המצווה. ובזה יש הבדל גדול בין ברכת המצוות וברכות הנהנין, דבברכת הנהנין כל עניינה הוא גדר מתיר שהרי איתא בגמרא (ברכות דף לה ע"א): "ר' לוי רמי כתיב לד' הארץ ומלואה וכתוב השמים שמים לד' והארץ נתן לבני אדם, לא קשיא כאן קודם ברכה כאן לאחר ברכה" ולכן אפשר להפסיק. מה שאין כן ברכת המצווה - עניינה לקדש את מעשה המצווה - כדברי הריטב"א בפסחים (דף ז ע"ב):

הכא שעיקר המצוה עדיין לפניו פשוט שיש איסור להשיח ומה לי שיחה שבין התקיעות עצמן של מיושב דודאי יש איסור שם להפסיק בשיחה ומה לי אחריהם כל שלא קיים עדיין מה ששייך להמצוה הזאת.

ולא זכיתי להבין את דבריו, דאדרבא, אם יכול להפסיק וללכת אם כן במה ששח הרי זה כאילו הפסיק לגמרי ויצטרך ברכה אחרת כשימשיך לאכול. ובאשר לסוכה, מאי הפסקה שייך בה הרי תוך כדי השיחה הוא יושב בסוכה ואינו דומה לשיחה באמצע קריאת שמע והלל שבעת השיחה אינו קורא קריאת שמע או הלל. אך אפילו בלא זה קשה, מאי שנא תקיעות מסוכה, דגם בתקיעות אם שומע מאחר הרי תוך כדי שיחה שומע קול שופר.

והנה על שיטת הרי"ף ור"ת צ"ע, שאם אסור להפסיק בשיחה באמצע קיום המצווה משום "דהברכה קאי על כולו" כלשון הגר"א, אם כן מדוע באמת לא יברך שוב כשהפסיק בשיחה, מאי שנא אם הפסיק בין ברכה למצווה דמברך שוב, ומאי שנא אם הפסיק באמצע קיום המצווה אם הברכה צריכה לחול על כל המצווה. וכן צריכה עיון קושית הר"ן מאי שנא מברכת המוציא מאחר דמותר לו לשוח באמצע הסעודה.

ונראה על פי מה שכתב הרשב"א לגבי ברכת הנהנין, שאם בירך על מין אחד בברכה זו פוטר מין אחר אם ברכותיהם שוות, כמבואר בגמרא בברכות (דף מא ע"א). וז"ל הרשב"א: ומסתברא דאפילו לר' יהודה אם היו לפניו אתרוג וזית וקדם וברך על האתרוג אע"פ שאינו רשאי אינו צריך לחזור ולברך על הזית

2 ע' שו"ע סימן ר"ו סעיף ה ובמ"ב ס"ק כ'.

והכבוד נחשב להפסק. מה שאין כן אם הפסיק בשיחה בברכת המצוות, הרי עצם הדבר שבירך על המצוה ועסק בדבר אחר הופך את הברכה לברכה לבטלה, וכך גם לגבי עניית אמן. על פי זה אפשר לומר שכמו בשבת לענין עקירה והנחה - כשעמד לכתף אינו נחשב הנחה, ואילו עמד לפוש נחשב הנחה, הרי שגם בברכת אהבה רבה מה שעושה מטעם דרך ארץ, כמו שואל ומשיב מפני הכבוד והיראה, אין זה נחשב הפסקה, אבל מה שעונה אמן שאין עליו שום חיוב הרי זו הפסקה.

לגבי מה שהוסיף הדגול מרבבה שם, שאם אכל בשעת המוציא פחות מזית אין אכילה זו חשובה שיגרר אחריו מה שיאכל אחר כך, זו חומרא מופלגת ולא ראיתי חוששים לזה³. ולא דומה מי שאכל פחות מכזית לדברי הרשב"א באתרוג וזית. שם בפירוש לא התכוון לזית אלא לאתרוג, ובאופן זה אין זה מן הראוי שיגרור הבלתי חשוב את החשוב אם לא התכוון. אבל אם התכוון בברכת המוציא לכל הסעודה, אלא שאנו אומרים שעל פי דין אין ברכת המוציא חלה מכיון שהפסיק בשיחה, ולכן ייתכן שכיון שהתכוון להוציא, הפחות מכזית יגרור אחריו את כל הסעודה. ואפשר לומר דאין הכי נמי באופן שלכתחלה היה לפניו פחות מכזית פת והוא התכוון בברכתו רק לזה שלפניו ואחר כך הביאו לחם יותר מזית, במקרה כגון זה יש מקום להחיל את חומרתו של הדגול מרבבה.

"וטעם זה שאמרו חז"ל לברך על המצוה עובר לעשייתן כדי שיתקדש תחלה בברכה ויגלה ויודיע שהוא עושה אותה מפני מצות השי"ת". ולכן יש ענין שלא ישיח בכדי שהברכה תחול על כל המצווה ועל כן גוערים בו שלא ישיח, אבל גם אם הוא שח נפטר מדין גררה.

והנה לפי מה שאמרנו שר"ת יכול לסבור כשיטת הרמב"ן דברכות קריאת שמע יש להן דין ברכת המצוות, צ"ב לשיטה זו איך הותר לשאול ולהשיב מפני הכבוד והיראה גם בין ברכה שניה לשמע, הרי אם הפסיק בין ברכה למצווה, אפילו מפני היראה, ברור שהברכה היא ברכה לבטלה.

ומה שתמוה עוד, מה שכתב הרמב"ן (ברכות דף יא ע"ב) לשיטתו דס"ל שברכות קריאת שמע הן ברכות המצוות: "ומ"מ דבר ברור הוא במברך אהבת עולם בפיו שאינו עונה אחר עצמו אמן בין ביחיד בין בצבור, ואם ענה ה"ז בור וטועה גמור הוא", והרי משנה מפורשת היא שבין ברכה שניה לשמע שואל ומשיב. ונראה לשיטת הרמב"ן מה שמפסיק מפני הכבוד אף שזו ברכת המצוות דהא דאהבת עולם נחשבת ברכת המצוות, היינו שיש בה גם ברכות המצוות, אבל ברור שיש בה גם תוכן של שבח כמו ברכות אחרות. ולכן בברכת המצווה לאחר שבירך "אשר קדשנו במצותיו וצונו" אם הפסיק בשיחה, הופכת הברכה לברכה לבטלה, מה שאין כן באהבה רבה שגם אם לא קרא תכף אין הברכה הופכת לבטלה דיש לה תוכן מצד עצמה. ולכן בברכת אהבה רבה עלינו לדון מצד הפסקה אם שואל ומשיב מפני היראה

3 ע' משנה ברורה סימן קס"ז ס"ק ל"ה שכתב שכך מעיקר הדין, ומכל מקום כתב שלא במקום הדחק טוב שיאכל מתחילה שיעור כזית.

דבעל העיטור כתב דכיון שברכה אחרונה במגילה במנהגא תליא מילתא אין לגעור במי ששח בקריאתה. וכתב על זה הטור: "ואינו נראה דכיון שהוא מברך צריך שלא להפסיקו דמה נפקא מיניה דתליא במנהגא, סוף סוף הוא מברך". ויישב הבית יוסף את שאלת הטור וכתב: אינה טענה דכיון שאינו מחוייב לברך לבסוף נמצא שברכה זו לא שייכא אמגילה אלא הרי הוא כמשבח ומודה על הנס וכמו שכתב הר"ן (יב. ד"ה ברוך) והילכך אינה ענין למגילה לומר שלא יפסיק בקריאתה.

ונראה שמחלוקתם בסברותיהם של המגיד משנה והרא"ש היא כהבנתנו הנ"ל: דעת בעל העיטור והמגיד משנה היא שרק ברכה שהיא חובה מוכיחה שזו יחידה אחת, ודעת הטור ברא"ש היא שכיון שיש נוהגים לברך לאחר המגילה, הרי זה מוכיח שכל המגילה היא יחידה אחת וענין אחד ולכן אין להפסיק.

הנה לפי כל האמור לעיל, יש שני טעמים להא דאין מפסיקים בקריאת שמע והלל: א. משום שיש כאן הפסקה בין הברכה למצווה כיון שהברכה חלה על כולה, היא שיטת הרי"ף, רבנו תם וביאור הגר"א. ב. לעומתם, שיטת המגיד משנה בהלכות חנוכה דדין אין מפסיקין לדבר שיש בו ברכה תחילה וסוף, כלומר שמדובר ביחידה אחת. וזו הבנת הרא"ש בר"ת לפי מה שהתבאר לענ"ד.

וביארנו שגם המגיד משנה מסכים שברכה תחילה וסוף עושה את הדבר כיחידה אחת אלא שיש מחלוקת אסעצם האפשרות לברך בסופו כפי המנהג ואין זו ברכה לבטלה, הרי זה מוכיח שההלל הוא יחידה אחת ולכן אין להפסיק, או רק מכך שתיקנו ברכה שהיא חובה תחילה וסוף היא ההוכחה שהקריאה נחשבת ליחידה אחת.

ונראה דבזה חולקים בעל העיטור והטור (סימן תרצ"ב) לגבי מי ששח בקריאת מגילה,

